

Överlämning av utredning om spetsutbildning i musik

2026-06-22

Lotta Edholm, gymnasie-, högskole- och forskningsminister

Mattias Almqvist, utredare

Vad är en spetsutbildning?

- Ger särskild fördjupning eller breddning.
- Antagning via tester och prov.
- Undervisning kan ges enligt gymnasieskolans ämnesplaner.
- Går att få statsbidrag för spetsutbildningar.
- Begränsat utbud i grundskolan – men en etablerad modell i gymnasiet.

Utredarens uppdrag – i korthet

- Föreslå hur spetsutbildningar i musik kan utformas i grundskolan.
- Lämna förslag på en försöksverksamhet.
- Ta ställning till i vilka årskurser utbildningen ska finnas.
- Se över undantag från bland annat timplaner, lärotider samt tester och prov.

Spetsutbildning i musik i grundskolan – en försöksverksamhet

Ds 2026:13

Utredare: Mattias Almqvist

Presentationens disposition

1. Uppdraget och kärnan i förslaget
2. Ett brett kunskapsunderlag
3. Från uppdrag och samråd till förslag
4. Fem utgångspunkter
5. Från utgångspunkt till dimensionerande förslag
6. Huvudförslagen i korthet
7. En försöksmodell som balanserar spets och barn- och elevperspektiv

1. Uppdraget och kärnan i förslaget

Uppdraget

- Utformning och införande
- Bättre möjligheter att utvecklas
- Utbildningskedja och långsiktig återväxt

Förslaget

- Begränsad försöksverksamhet 2028/29
- Nytt ämne: musik spets
- Skolverksprövning, statsbidrag och systematisk uppföljning
- Barn- och elevperspektivet

2. Ett brett kunskapsunderlag

Samråd

Samtal

Skolbesök

Behov

- Mer kvalificerad musikundervisning
- Tid, kontinuitet och progression i lärandet
- Individuell instrumentalundervisning
- Stärkt utbildningskedja

Avvägningar och risker

- Tidig selektion och risk för social snedrekrytering
- Elevernas arbetsbelastning, vila och återhämtning
- Varierande tillgång till lärare
- Finansiering och likvärdig tillgång

3. Från uppdrag och samråd till förslag

Förslag och bedömningar

Dimensionerande vägval

Fem utgångspunkter

Samråd, samtal och skolbesök

Uppdraget

4. Fem utgångspunkter

Faktisk fördjupning

Tid, kontinuitet och progression

Utbildningskedjan

Likvärdig tillgång och kvalitet

Barn- och elevperspektiv

5. Från utgångspunkt till dimensionerande förslag

Faktisk fördjupning

Tid, kontinuitet och progression

Utbildningskedjan

Likvärdig tillgång och kvalitet

Barn- och elevperspektiv

Nytt ämne: musik spets –
med egen progression och
fördjupat innehåll

Faktisk fördjupning

Tid, kontinuitet och progression

Utbildningskedjan

Likvärdig tillgång och kvalitet

Barn- och elevperspektiv

- Start i årskurs 1 eller 5
- Utökad undervisningstid
- Garanterad individuell instrumentalundervisning

Faktisk fördjupning

Tid, kontinuitet och progression

Utbildningskedjan

Likvärdig tillgång och kvalitet

Barn- och elevperspektiv

Bred musikalisk grund för fortsatta studier och olika vägar inom musikområdet

Faktisk fördjupning

Tid, kontinuitet och progression

Utbildningskedjan

Likvärdig tillgång och kvalitet

Barn- och elevperspektiv

- Skolverksprövning
- Geografisk spridning
- Statsbidrag
- Möjlighet till fjärrundervisning i årskurs 5–10

Faktisk fördjupning

Tid, kontinuitet och progression

Utbildningskedjan

Likvärdig tillgång och kvalitet

Barn- och elevperspektiv

- Begränsad försöksverksamhet
- Åldersanpassade färdighetsprov
- Uppföljning av arbetsbelastning och välbefinnande

6. Huvudförslagen i korthet

- Utbildningen
- Antagning och kvalitet
- Genomförande

6. Huvudförslagen i korthet

- **Utbildningen**
- Antagning och kvalitet
- Genomförande
- Nytt ämne: musik spets
- Start i årkurs 1 eller 5
- Utökad undervisningstid
- Individuell instrumental-undervisning

6. Huvudförslagen i korthet

- Utbildningen
 - **Antagning och kvalitet**
 - Genomförande
- Färdighetsprov i musik
 - Skolverket beslutar om huvudmäns deltagande
 - Högst 15 utbildningar
 - Geografisk spridning beaktas

6. Huvudförslagen i korthet

- Utbildningen
- Antagning och kvalitet
- **Genomförande**
- Alternativa kompetenskrav för lärare
- Fjärrundervisning i årskurs 5–10
- Riktat statsbidrag
- Årlig uppföljning och utvärdering

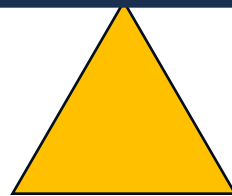
7. En försöksmodell som balanserar spets och barn- och elevperspektiv

Musikalisk fördjupning

- Mer tid
- Särskilt spetsämne
- Individuell instrumental-undervisning

Barnets bästa

- Begränsad omfattning
- Uppföljning
- Fokus på välbefinnande

Årlig uppföljning

- Omfattning, platser, antagning och urval
- Startårskurser och undervisningens organisation
- Lärarresurser och fjärrundervisning
- Barn- och elevperspektivet

Samlad utvärdering

- Utbildningen och syftet med den?
- Påverkan på eleverna?
- Regleringens ändamålsenlighet?
- Förutsättningar vid eventuell permanentning?

En kontrollerad modell för musikalisk fördjupning i grundskolan

1. Förslagen svarar mot ett identifierat behov och bygger på samråd och praktiska erfarenheter.
2. Fem utgångspunkter har varit dimensionerande för förslagen.
3. Kvalitet, likvärdighet och barn- och elevperspektiv hålls samman genom en begränsad försöksverksamhet.

Överlämning av utredning om spetsutbildning i musik

2026-06-22

Lotta Edholm, gymnasie-, högskole- och forskningsminister

Mattias Almqvist, utredare

